

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. I. Præmittuntur hac de re quædam certiora, & quæ sit radix hujus distinctionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

ARTICVLVS. IX.

De numerica peccatorum Distinctione.

§. I.

Præmittuntur hac de re quædam certiora, & quæ sit radix hujus Distinctionis.

887. **C**ertum est, quod coram DEO quævis actio peccaminosa, live externè consummata per quamcunquè physicam interruptionem faciat peccata numericè distincta, licèt contingat circa idem objectum, ut si quis continuat turpe desiderium erga eandem sceminam, tot sunt numero peccata coram DEO, quot re ipsa distinctas numero elicit concupiscentias, Dicastill. *de Pænit. D. 9. à num. 63.* Ratio, quia quodvis desiderium est consensus distinctus, & nova libertas, ergo quodvis est novum peccatum,

Nihilominus non omnis, quæ in foro DEI, & coram DEO est numerica distinctio peccatorum, est præcepta in foro Sacramentali, id est, non omnes eæ actiones, quæ coram DEO faciunt plura peccata, etiam ut plura censenda sint, ac exprimenda in Confessione Moya p. 1. in *Select. tract. 3. D. 2. quæst. 1. §. 2. num. 8.* contra Soarez *de Pænit. D. 22.*

Secl. 5. num. 15. Ratio est, quod Christus præcipiendo Confessionem peccatorum quoad speciem, & numerum præceptum suum accomodaverit communi hominum judicio, ita ut censendum sit unicum numero peccatum, quando secundum communem æstimationem actio unica in genere moris, multiplex verò, quando live conditio, & natura actionis, live interruptio est talis ut moralis hominum opinio judicet multiplicari, nisi enim sic definiatur peccatorum numerus, præceptum Christi esset moraliter impossibile observatu.

888. Hinc consequens est, quod cum ex physicis actuum interruptionibus actuum unitas, aut pluralitas peccatorum quoad forum Sacramentale nequeat desumi, recurrendum sit ad prudentium virorum communem æstimationem, ac juxta eam sit taxandus numerus, ita communis cum Dicast. *num. 65. juncto 104.* qui benè observat *num. 71. & 101.* in

N n n n 3

hoc

hoc ipso universalem regulam dari non posse, quia in quibusdam actionibus notabilis distantia unius ab alia non impedit moralem unitatem, sic interposita longissima concio non tollit moralem unitatem inter primam, & secundam partem sacri; in prandio verito e. g. in esu carniū die Veneris est moraliter unica comestio, licet inter unum, & alterum cibum longior intercedat confabulatio. E contra unico tractu die Nativitatis Christi legens tria Sacra censetur non unam, sed tres Missas dicere, ac ter communicare, atque, si indignè celebret, tria peccata committere, cum tamen sit unica communio, dum Sacerdos post sumptas species per plures horas populo particulas distribuit, & postea residuas absūmit. Prudens igitur iudicium in hominum aestimatione, dum quæritur, an actus physicè interrupti, ac distincti sint moraliter, unus, aut plures actus humani, pendet ex natura actionis, ejus materia & circumstantijs.

889. Radix distinctionis numerica videtur esse triplex. Prima, est multiplicatio objecti non multiplicato actu, ut si unico actu concupiscas pluribus carnaliter comisceri. Secunda est multiplicatio actuum circa idem objectum: hæc multiplicatio fit tripliciter; primò, per pœnitentiam, ut si post conceptum furandi desiderium te pœniteat, postea iteras propositum furandi id ipsum. Secundò, per voluntariam cessationem à Concepto

proposito malo sine hujus positiva retractione. Tertia, per Involuntariam ad alia objecta conversionem, seu per involuntariam distractionem, quò revocatur somnus, ebrietas, oblitio.

E contra idem actus citra multiplicationem perseverare potest dupliciter. Primò, formaliter, ac in se, Secundò, virtualiter, id est, in aliquo suo effectu, sic moraliter continuatur intentio occidendi Petrum in armorum preparatione, equi conscensione, itinere assumpto &c. et si physicè, ac in se interrumpatur per oblivionem, seu actualis cogitationis de occisione carentiam.

Ut in hac satis perplexa materia sine confusione procedamus, inquiremus primò numericam in actibus externis distinctionem. Secundò, in actibus internis circa idem objectum sæpius interruptis physicè, & repetitis. Tertio, in actibus externis, aut internis, quorum singuli tendunt in plura numero objecta ejusdem speciei. Quid autem censendum quando actus, & objecta multiplicantur facile patebit partim ex primo, partim ex tertio. Quarto ad quantum numerum se extendunt particula, plus, minus, aut circiter, quibus utitur pœnitens, dum certum numerum non habet exploratum. Quinto, subjiciemus modum, quo inhabitatus peccator ignorans numerum, & speciem peccatorum confiteri debeat.

* *
*

